

I N F O R M A C I J A

o zaključivanju Tehničkog sporazuma između Ministarstva odbrane Republike Albanije i Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine i Ministarstva odbrane Republike Hrvatske i Ministarstva odbrane Republike Kosovo i Ministarstva odbrane Republike Sjeverne Makedonije i Ministarstva odbrane Crne Gore i Komande Oružanih Snaga Sjedinjenih Američkih Država za Evropu (USEUCOM) i NATO evroatlantskog centra za koordinaciju aktivnosti u pružanju hitnog odgovora (EADRCC) i Kancelarije za saradnju u oblasti odbrane (ODC) u Tirani, Albanija, u pogledu Vježbe „Zajednička reakcija 2019“ (Joint Reaction 2019)

U skladu sa članom 4b Zakona o upotrebi jedinica Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama i učešću pripadnika civilne zaštite, policije i zaposlenih u organima državne uprave u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu i odobrenim Planom međunarodnih vježbi pripadnika Vojske Crne Gore u 2019. godini, ministar odbrane odobrio je učešće do 12 pripadnika Vojske Crne Gore na Vježbi „Zajednička reakcija 19“ (Joint Reaction 2019) (u daljem tekstu: Vježba).

Na Vježbi će pored pripadnika Vojske Crne Gore, učestvovati pripadnici oružanih snaga Republike Albanije, Republike Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Republike Kosovo, Republike Sjeverne Makedonije, formacije Oružanih snaga SAD stacioniranih u Evropi i NATO evroatlantski centar za koordinaciju i pružanje hitnog odgovora. Vježba se održava od 21. do 24.10.2019. godine, u Tirani, Republika Albanija.

Cilj Vježbe je provjera efikasnosti procedura angažovanih snaga, opredjeljenih za podršku civilnim institucijama u kriznim situacijama.

Realizacijom aktivnosti na Vježbi, Vojska Crne Gore podiže nivo obučenosti, razmjenjuje iskustva, ostvaruje jačanje saradnje i povjerenja sa partnerskim zemljama i usvaja NATO standarde i procedure, neophodne za povećanje operativnih sposobnosti za podršku civilnim strukturama u kriznim situacijama.

Učešćem na Vježbi usvojiće se i uvježbati nove tehnike, taktike i procedure pružanja pomoći civilnim institucijama u kriznim situacijama. Na Vježbi je planirano učešće četiri pripadnika Vojske Crne Gore.

U cilju priprema za realizaciju Vježbe, do sada su održane dvije konferencije, Inicijalna i Glavna planska konferencija, tokom kojih je usaglašen Koncept operacije i obaveze predstavnika zemalja učesnica, kao i brojna veličina jedinica i štabnih elemenata.

Procijenjeni troškovi za učešće pripadnika Vojske Crne Gore na Vježbi iznose oko 1.500,00 eura i planirani su Budžetom za 2019. godinu.

PREDLOG

TEHNIČKI SPORAZUM

IZMEĐU

MINISTARSTVA ODBRANE REPUBLIKE ALBANIJE

I

MINISTARSTVA ODBRANE BOSNE I HERCEGOVINE

I

MINISTARSTVA ODBRANE REPUBLIKE HRVATSKE

I

MINISTARSTVA ODBRANE REPUBLIKE KOSOVO

I

MINISTARSTVA ODBRANE REPUBLIKE SJEVERNE MAKEDONIJE

I

MINISTARSTVA ODBRANE CRNE GORE

I

KOMANDE ORUŽANIH SNAGA SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA ZA EVROPU
(USEUCOM)

I

NATO EVROATLANTSKEGA CENTRA ZA KOORDINACIJU AKTIVNOSTI U
PRUŽANJU HITNOG ODGOVORA (EADRCC)

I

KANCELARIJE ZA SARADNJU U OBLASTI ODBRANE (ODC) U TIRANI,
ALBANIJA

U POGLEDU

VJEŽBE „ZAJEDNIČKA REAKCIJA 2019“ (JOINT REACTION 2019)

Ministarstvo odbrane Republike Albanije, Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine, Ministarstvo odbrane Republike Hrvatske, Ministarstvo odbrane Republike Kosovo, Ministarstvo odbrane Republike Sjeverne Makedonije, Ministarstvo odbrane Crne Gore, Komanda Oružanih Snaga Sjedinjenih Američkih Država za Evropu (USEUCOM), NATO evroatlantski centar za koordinaciju aktivnosti u pružanju hitnog odgovora (EADRCC), ODC kancelarija u Tirani, Albanija (u daljem tekstu "ugovorne strane");

Uzimajući u obzir odredbe Sjevernoatlantskog ugovora, od 4. aprila 1949. godine;

Uzimajući u obzir primjenljivost Sporazuma između članica Sjevernoatlantskog ugovora u pogledu statusa njihovih snaga, od 19. juna 1951. godine, u daljem tekstu "NATO SOFA";

Uzimajući u obzir odredbe Sporazuma između država članica Sjevernoatlantskog ugovora i drugih zemalja učesnica Partnerstva za mir u vezi sa statusom njihovih snaga;

POTVRĐUJUĆI da će odredbe Memoranduma o razumijevanju (MOU) između članica Američko-jadranske povelje (A5) biti primjenljive u okviru MOU između članica A5;

UZIMAJUĆI U OBZIR odredbe Memoranduma o saradnji između Ministarstva odbrane Republike Albanije i Ministarstva odbrane Republike Kosovo u pogledu saradnje u oblasti odbrane i bezbjednosti;

DOGOVORILI su sljedeće:

ČLAN 1

DEFINICIJE

U ovom Tehničkom sporazumu (TA) primjenjuju se sljedeće definicije:

1. Država pošiljalac (SN) – Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Kosovo, Sjeverna Makedonija, Crna Gora, Komanda Oružanih Snaga Sjedinjenih Američkih Država za Evropu (USEUCOM), NATO evroatlantski centar za koordinaciju aktivnosti u pružanju hitnog odgovora (EADRCC).
2. Država domaćin (HN) – Ministarstvo odbrane, Albanija.
3. Gostujuće osoblje (VP) – pripadnici SN koji borave na teritoriji Republike Albanije u svrhu Vježbe, u skladu sa ovim TA;
4. Vježba – Vježba JOINT REACTION 2019, koja će se održati u Republici Albaniji, u periodu od 21. do 24. oktobra 2019. godine.
5. Centar za obuku – poligon za vježbu i objekti definisani planom vježbe u kojem se SN angažuje u svrhu učešća u Vježbi.
6. Oprema – predmeti neophodni za sprovođenje Vježbe, uključujući oružje, vozila i opremu. Ličnu zaštitnu opremu obezbjeđuje SN.
7. Zalihe i usluge – zalihe i usluge koje zatraže učesnici SN.
8. Visoki nacionalni predstavnik (SNR) – pripadnik SN angažovan da predstavlja SN na području Vježbe.

ČLAN 2

SVRHA I OPSEG

1. Svrha ovog TA jeste uspostavljanje opštih principa u pogledu Vježbe, kao i utvrđivanje odgovornosti Učesnika. Ovaj TA će takođe opisati standarde, tip, nivo i metode podrške koju će HN obezbijediti VP u toku Vježbe.
2. Aneksi ovog TA čine njegov sastavni dio.
3. Država domaćin će obezbijediti svu neophodnu podršku VP od trenutka ulaska VP na teritoriju HN, sve do trenutka kada VP napuste teritoriju HN.
4. Ovaj TA nema namjeru da bude u suprotnosti sa zakonima i propisima koji su na snazi na teritoriji država učesnica, niti sa bilo kojim važećim međunarodnim sporazumom između učesnika. U slučaju inkonzistencije u implementaciji ovog TA, primjenjivaće se gorenavedeni zakoni i međunarodni sporazumi.

ČLAN 3

ODGOVORNOSTI DRŽAVE DOMAĆINA

U skladu sa ovim TA, odgovornosti HN u pogledu Vježbe su sljedeće:

- a. Koordinira sa odgovarajućim carinskim i graničnim organima u cilju olakšavanja ulaska i izlaska SN VP.
- b. Preduzima sve mjere neophodne za olakšavanje i obezbjeđivanje kretanja VP od tačke ulaska (POE) do Centra za obuku i obratno;
- c. Upoznaje sve pripadnike VP s osnovnim principima sprovodenja Vježbe i primjenjivim zakonodavstvom u HN, po dolasku u Centar za obuku;
- d. Obezbeđuje neophodnu podršku u obliku zaliha, usluga i opreme pod uslovima navedenim u sljedećim aneksima:
 - 1) Opšte odredbe, detaljnije u Aneksu A.
 - 2) Smještaj i objekti, detaljnije u Aneksu B.
 - 3) Obroci, odjeća i lična oprema, detaljnije u Aneksu C.
 - 4) Transport, detaljnije u Aneksu D.
 - 5) Medicinska podrška, detaljnije u Aneksu E.
 - 6) Finansijske odredbe, detaljnije u Aneksu F.

ČLAN 4

ODGOVORNOSTI DRŽAVE POŠILJAOCA

U skladu sa ovim TA, odgovornosti SN u pogledu Vježbe su sljedeće:

- a. Sprovodi Vježbu u skladu sa planom vježbe. SN će identifikovati zahtjeve za podršku za svoje VP i iste u pisanoj formi dostaviti HN;
- b. Osigurava da se kretanje na teritoriji HN odvija u skladu sa saobraćajnim propisima HN;
- c. Osigurava da se kretanje opasnog tereta na putnoj mreži HN odvija u skladu sa uredbama HN; i
- d. Osigurava da se svi predmeti pozajmljeni VP pažljivo koriste i vrati odgovarajućem vojnom organu HN prije odlaska, u prвobitnom stanju, izuzimajući tragove korišćenja uzrokovane normalnom upotrebotom.

ČLAN 5

FINANSIJE

1. USEUCOM će obezbijediti nadzor Vježbe i novčana sredstva (putni troškovi + smještaj + dnevnice) za učesnike za države članice PfP za glavnu plansku konferenciju (MPC), za finalnu koordinacijsku konferenciju (FCC), i u svrhu sprovođenja Vježbe pokriti putne troškove i obezbijediti dnevnice.
2. NATO članice se finansiraju iz sopstvenih sredstava.
3. Poreske olakšice primjenjivaće se u skladu sa zakonodavstvom HN i MOU.
4. HN će obezbijediti smještaj, obroke i unutrašnji transport u toku Dana visokih zvanica.
3. Detaljnije informacije sadržane su u Aneksu F.

ČLAN 6

ZAŠTITA SNAGA I BEZBJEDNOST

1. U skladu sa članom VII, stav 10, NATO SOFA, učesnici će međusobno blisko sarađivati kako bi osigurali bezbjednost VP i njegove imovine/opreme. U skladu sa članom VII, stav 10(a) NATO SOFA, učesnici prepoznaju pravo VP da preduzme sve neophodne mjere u cilju održavanja reda i bezbjednosti na svim lokacijama koje zauzme u skladu sa ovim TA.
2. HN je zadužena za bezbjednost i sigurnost u toku Vježbe.

ČLAN 7

DISCIPLINA I NADLEŽNOST

1. Mjere u pogledu nadležnosti koje će se primjenjivati na SN, biće u skladu sa članom VII NATO SOFA.
2. Visoki nacionalni predstavnici (SNRs) odgovorni su za održavanje vojnog reda i discipline svojih pripadnika, u skladu sa zakonima i propisima koji su na snazi na teritoriji HN.
3. Ukoliko bilo koji pripadnik SN bude priveden od strane nadležnih organa HN, Visoki predstavnik SN će o tome biti odmah obaviješten. On će, potom, o istom obavijestiti svoj nadležni vojni organ.

ČLAN 8

SPOROVI

1. Svi sporovi koji proističu iz ili su u vezi sa Vježbom biće regulisani u skladu sa članom VIII NATO SOFA.
2. U slučaju nezgode/incidenta koji bi prouzrokovao štetu i/ili povredu pripadnika SN, Visoki nacionalni predstavnik o tome mora obavijestiti službenika države domaćina koji sprovodi Vježbu, bez odlaganja. SN će nakon toga sarađivati u istražnim radnjama koje bi mogli pokrenuti nadležni vojni organi države domaćina.
3. Svi sporovi koji proističu iz ili su u vezi sa implementacijom ovog Tehničkog sporazuma biće regulisani konsultacijama između ugovornih strana.

ČLAN 9

UNIFORME I ORUŽJE

Gostujućem osoblju je dozvoljeno nošenje nacionalne vojne uniforme u toku učešća u Vježbi na teritoriji države domaćina.

ČLAN 10

ISTRAŽNE PROCEDURE U SLUČAJU NEZGODE ILI INCIDENTA

1. U skladu sa članom 6 Tehničkog sporazuma, svaka istražna radnja u vezi sa nezgodom ili incidentom u koju je uključeno gostujuće osoblje predstavlja odgovornost HN, ali će odgovarajućem organu SN biti omogućeno da njegov posmatrač prisustvuje istrazi. Posmatrač neće imati slobodu da sprovodi unakrsno ispitivanje, niti da u istrazi učestvuje na bilo koji način, kao ni da prisustvuje razmatranju nalaza i davanju preporuka. SN snosi sve troškove proistekle iz njihovog učešća u istrazi.
2. Nadležnim organima SN biće obezbijeđen primjerak izvještaja o nezgodi ili incidentu.

ČLAN 11

POSTUPANJE U SLUČAJU SMRTI PRIPADNIKA ZEMLJE POŠILJAOCA

1. O slučaju smrti pripadnika gostujućeg osoblja na teritoriji države domaćina obavještava se relevantni organ HN. Smrt će potvrditi doktor države domaćina, u skladu sa zakonom i propisima koji su na snazi u HN.
2. Ukoliko relevantni organ države domaćina bude zahtijevao da se izvrši autopsija preminulog, ona će se sprovesti u skladu sa nacionalnim procedurama države domaćina, od strane doktora imenovanog u tu svrhu. Doktor imenovan od strane vlasti zemlje pošiljaoca može takođe prisustvovati autopsiji, koja će se održati na lokaciji i u vrijeme koje odredi nadležni organ HN.
3. Državni organi SN pobrinuće se za odlaganje tijela, odmah po dobijanju odgovarajućeg ovlašćenja od strane državnih organa HN. Repatriacija posmrtnih ostataka izvršiće se u skladu sa uredbama HN; troškove repatrijacije snosi SN.

ČLAN 12

ZDRAVSTVENA I STOMATOLOŠKA ZAŠTITA

1. VP koje učestvuje u Vježbi imaće obezbijedenu besplatnu hitnu zdravstvenu pomoć (ROLE 1) u Centru za obuku, na istom nivou kao i vojno osoblje HN.
2. Hospitalizacija i drugi vidovi bolničkog liječenja mogu biti organizovani i obezbijedeni u civilnim zdravstvenim ustanovama. Troškove takvog liječenja snosi SN.

ČLAN 13

STUPANJE NA SNAGU, IZMJENE I DOPUNE I PREKID SPORAZUMA

1. Ovaj Tehnički sporazum stupa na snagu na dan stavljanja posljednjeg potpisa i važi do konačnog izmirenja obaveza koje se tiču učešća u Vježbi.
2. Ovaj Tehnički sporazum se može izmijeniti i dopuniti uz uzajamnu saglasnost ugovornih strana, koja će biti formalizovana u vidu dodatnih protokola. Dodatni protokoli čine sastavni dio ovog TA. Stupanje na snagu i prestanak važenja dodatnih protokola odvija se u skladu sa članom 13 ovog TA.
3. Ovaj Tehnički sporazum može se raskinuti uzajamnom saglašnošću ugovornih strana. Sve finansijske obaveze koje jedna ugovorna strana ima prema drugim ugovornim stranama nastavljaju da važe i nakon isteka ovog TA, ukoliko su takve obaveze nastale u skladu sa uslovima i odredbama navedenim u ovom TA.
4. Svaka ugovorna strana može se jednostrano povući iz ovog Tehničkog sporazuma, u bilo kojem trenutku, nakon stupanja na snagu ovog Tehničkog sporazuma. Finansijski troškovi nastali kao rezultat takvog povlačenja biće dostavljeni ugovornoj strani koja je dovela do povlačenja, radi nadoknade, u roku od 30 dana nakon prijema obavještenja o povlačenju.

Sačinjeno u _____ originalnih primjeraka na engleskom jeziku, po jedan primjerak za svaku od ugovornih strana.

Datum _____

ZA MINISTARSTVO ODBRANE REPUBLIKE ALBANIJE:

_____ (Potpis)

_____ (Ime, Čin)

_____ (Funkcija)

U _____ (Place), dana _____ (Datum)

ZA MINISTARSTVO ODBRANE REPUBLIKE HRVATSKE:
ZA MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA REPUBLIKE HRVATSKE

_____ (Potpis)

_____ (Ime, Čin)

_____ (Funkcija)

U _____ (Mjesto), dana _____ (Datum)

ZA MINISTARSTVO ODBRANE BOSNE I HERCEGOVINE:

_____ (Potpis)

_____ (Ime, Čin)

_____ (Funkcija)

U _____ (Mjesto), dana _____ (Datum)

ZA MINISTARSTVO ODBRANE REPUBLIKE KOSOVO:

_____ (Potpis)

_____ (Ime, Čin)

_____ (Funkcija)

U _____ (Mjesto), dana _____ (Datum)

ZA MINISTARSTVO ODBRANE REPUBLIKE SJEVERNE MAKEDONIJE:

_____ (Potpis)

_____ (Ime, Čin)

_____ (Funkcija)

U _____ (Mjesto), dana _____ (Datum)

ZA MINISTARSTVO ODBRANE CRNE GORE:

_____ (Potpis)

_____ (Ime, Čin)

_____ (Funkcija)

U _____ (Mjesto), dana _____ (Datum)

ZA KOMANDU ORUŽANIH SNAGA SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA ZA EVROPU
(USEUCOM):

_____ (Potpis)

_____ (Ime, Čin)

_____ (Funkcija)

U _____ (Mjesto), dana _____ (Datum)

NATO EVROATLANSKI CENTAR ZA KOORDINACIJU AKTIVNOSTI U PRUZANJU
HITNOG ODGOVORA (EADRCC)

_____ (Potpis)

_____ (Ime, Čin)

_____ (Funkcija)

U _____ (Mjesto), dana _____ (Datum)

ANEKS A

OPŠTE ODREDBE

1. Država domaćin će obezbijediti objekte za obuku u svrhu sproveđenja Vježbe, bez nadoknade.
2. Upotreba objekata za obuku i sproveđenje obuke vršiće se u skladu sa sigurnosnim pravilima i propisima HN, kao i pravilima koja važe u SN. U slučaju nepodudaranja, primjenjivaće se propisi HN.
3. U okviru Centra za obuku, država domaćin obezbijediće sve neophodne komunalne usluge, bez nadoknade.
4. Država domaćin će obezbijediti sredstva za odlaganje i uklanjanje otpada VP, bez nadoknade.
5. Država domaćin će gostujućem osoblju obezbijediti opremu u svrhu Vježbe, bez nadoknade, na osnovu zahtjeva države pošiljaoca i u zavisnosti od dostupnosti opreme.
6. Država domaćin će obezbijediti POL u svrhu Vježbe, bez nadoknade.
7. Država domaćin će preduzeti sve neophodne mjere u cilju informisanja lokalnog stanovništva o Vježbi.
8. Država domaćin će za potrebe Vježbe obezbijediti besplatne mape.
9. Država domaćin će obezbijediti pratnju vojne policije od/do tačke ulaska/izlaska.

ANEKS B

SMJEŠTAJ I OBJEKTI

Država domaćin će, bez nadoknade, obezbijediti sljedeće:

- a. Smještaj;
- b. Kancelarije opremljene stolovima, stolicama;

- c. Kancelarijski materijal; i
- d. Konferencijsku salu za brifinge, po potrebi.

ANEKS C

O BROCI/ODJEĆA I LIČNA OPREMA

1. Država domaćin će gostujućem osoblju obezbijediti tri obroka dnevno, od kojih će dva (ručak i večeru) platiti ODC, dok će doručak biti obezbijeđen od strane HN i poslužen u sali za ručavanje u Centru za obuku.
2. Država pošiljalac će obezbijediti ličnu vojnu odjeću, u skladu sa klimom, kao i ličnu opremu.

ANEKS D

TRANSPORT

1. Država domaćin će obezbijediti unutrašnji transport u toku MPC, FCC, vježbe i Dana visokih zvanica.
2. Jedina obaveza gostujućeg osoblja jeste da pri dolasku na tačku ulaska na granici HN, priloži na uvid sljedeća dokumenta:
 - a) NATO obrazac 302;
 - b) NATO/nacionalni putni nalog; i
 - c) Nacionalnu ličnu kartu/pasoš.

ANEKS E

MEDICINSKA PODRŠKA

1. Članovi VP moraju imati potvrdu o zdravstvenoj sposobnosti u skladu sa nacionalnim propisima.
2. Članovi VP moraju biti vakcinisani u skladu sa nacionalnim standardima njihove zemlje.
3. Medicinska oprema terenskog ljekara, kao i oprema za prvu pomoć vojnika odgovornost su SN.
4. Hitna medicinska pomoć (ROLE I) biće obezbijedena u Centru za obuku, bez nadoknade. U slučaju potrebe za ROLE II i ROLE III medicinskom pomoći, HN će pacijentu obezbijediti zdravstvenu zaštitu sve dok ne bude u odgovarajućem zdravstvenom stanju za transport u SN. Transport povrijedenog člana VP u SN odgovornost je SN.
5. Vojne zdravstvene ustanove/objekti:

OBJEKTI		
Tip	Mjesto	Telefon
Zdravstvena ustanova		Biće obezbijedeno u toku STARTEX.
		Biće obezbijedeno u toku STARTEX.

6. Medicinska evakuacija biće obezbijedena od strane HN, bez nadoknade. Medicinska evakuacija će se vršiti pomoću vozila hitne pomoći, kao i vazdušnim putem (MEDEVAC/CASEVAC) od zdravstvene ustanove sa područja vježbe do civilne bolnice.

ANEKS F

FINANSIJSKE ODREDBE

1. Sva plaćanja koja SN izvrši u korist HN biće u valuti HN, tj. u ALL (Albanski Lek). Sva plaćanja je neophodno izvršiti najkasnije 60 dana nakon završetka Vježbe.
2. Štete na civilnoj imovini i saobraćajne nezgode izazvane nepoštovanjem standarda nadoknadiće država koja je štetu izazvala. U suprotnom, sporovi u vezi sa navedenim riješiće se u skladu sa članom VIII NATO SOFA.

3. Svi sporovi u vezi sa oštećenjem civilne imovine i saobraćajnim nezgodama upućuju se agenciji koja je, u skladu sa zakonodavstvom HN, ovlašćena da iste rješava. HN će obezbijediti sve neophodne informacije o takvoj agenciji, kao i zakonodavstvu HN, na zahtjev SN.

DRAFT

**TECHNICAL AGREEMENT
AMONG
THE MINISTRY OF DEFENSE OF THE REPUBLIC OF ALBANIA
AND
THE MINISTRY OF DEFENSE OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
AND
THE MINISTRY OF DEFENSE OF THE REPUBLIC OF CROATIA
AND
THE MINISTRY OF DEFENSE OF THE REPUBLIC OF KOSOVO
AND
THE MINISTRY OF DEFENSE OF THE REPUBLIC OF NORTH
MACEDONIA
AND
THE MINISTRY OF DEFENSE OF MONTENEGRO
AND
THE UNITED STATES EUROPEAN COMMAND (USEUCOM)
AND
NATO EURO ATLANTIC DISASTER RESPONSE
COORDINATION CENTRE (EADRCC)
AND
OFFICE FOR DEFENSE COOPERATION (ODC) IN TIRANA,
ALBANIA
CONCERNING
THE EXERCISE JOINT REACTION 2019**

The Ministry of Defense of the Republic of Albania, the Ministry of Defense of Bosnia and Herzegovina, the Ministry of Defense of the Republic of Croatia, the Ministry of Defense of the Republic of Kosovo, the Ministry of Defense of the Republic of North Macedonia, the Ministry of Defense of Montenegro, the United States European Command (USEUCOM), NATO Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre (EADRCC) and ODC in Tirana, Albania (hereinafter referred to as the Parties);

Considering the provisions of the North Atlantic Treaty, dated 4 April 1949;

Considering the applicability of the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty regarding the Status of their Forces dated 19 June 1951, hereinafter referred to as the NATO SOFA;

Considering the provisions of the Agreement among the States Parties to the North Atlantic Treaty and the other States participating in the Partnership for Peace regarding the Status of their Forces;

CONFIRMING that the provisions of the Memorandum of Understanding between the Parties of the U.S. – Adriatic Charter (A5) shall be applicable under the MOU between A5 countries;

CONSIDERING the provisions of the Memorandum of Understanding between the Ministry of Defense of the Republic of Albania and the Ministry of Defence of Republic of Kosovo regarding the cooperation in the defence and security field;

HAVE AGREED as follows:

SECTION 1 DEFINITIONS

In this Technical Arrangement (TA) the following definitions apply:

1. Sending Nation (SN) – Bosnia and Herzegovina, Croatia, Kosovo, North Macedonia, Montenegro, NATO United States European Command (USEUCOM), NATO Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre (EADRCC).
2. Host Nation (HN) – Ministry of Defence, Albania.
3. Visiting Personnel (VP) – the members of the SNs being in the Republic of Albania for the Exercise in accordance with this TA;
4. The Exercise – the Exercise JOINT REACTION 2019, taking place in the Republic of Albania, during the period 21 – 24 October 2019.
5. Training Centre – training area and facilities defined in the Exercise plan in which the SN is deployed for the purpose of participating in the Exercise.
6. Equipment – the materials necessary for conducting the Exercise including weapons, vehicles and equipment. Personal protection equipment will be SN responsibility.
7. Supplies and Services – supplies and services required by participants of SNs.
8. Senior National Representative (SNR) – the member of the SN designated to represent the SN authority in the area of the Exercise.

SECTION 2 PURPOSE AND SCOPE

1. The purpose of this TA is to establish the general principles concerning the Exercise and to identify the responsibilities of the Participants. This TA will also describe the

standards, type, level and methods of support that the HN will provide to the VP during the Exercise.

2. The Annexes to this TA constitute its integral part.
3. The Host Nation shall provide any required support to the VP starting with its entry into the territory of the HN and continuing until the VP's withdrawal from it.
4. This TA is not intended to conflict with the laws and regulations in force in the territory of the states of the Participants or any international agreement which might be in force between the Participants. In case of inconsistency in the implementation of this TA the above laws and international agreement shall prevail.

SECTION 3 RESPONSIBILITIES OF THE HN

Within the provisions of this TA, the HN will comply with the following arrangements specific to the Exercise:

- a. Co-ordinate the respective customs and border guards authorities to facilitate the entry and exit of SN's VP.
- b. Take all measures necessary to facilitate and secure the movement of the VPs from the Point of Entry (POE) to the Training Centre and vice versa;
- c. Inform all VPs upon arrival to Training Center of the basic principles of conducting the Exercise and the applicable legislation in HN;
- d. Provide the required support in the form of supplies, services and equipment under the conditions specified in the following annexes:
 - 1) General provisions, as detailed in Annex A.
 - 2) Accommodation and facilities, as detailed in Annex B.
 - 3) Rationing, Clothing and Personal Equipment, as detailed in Annex C.
 - 4) Transportation, as detailed in Annex D.
 - 5) Medical Support, as detailed in Annex E.
 - 6) Financial provisions, as detailed in Annex F.

SECTION 4 RESPONSIBILITIES OF THE SENDING NATION

Within the provisions of this TA, the SN will comply with the following arrangements specific to the Exercise:

- a. Conduct the Exercise in accordance with the Exercise Plan. SN will identify their support requirements for its VP in written form to the HN;
- b. Ensure that movement within the HN's territory is conducted in compliance with its traffic regulations;
- c. Ensure that movement of hazardous cargo on the HN roads network is done in compliance with the specific HN regulations provided by the HN; and
- d. Ensure that any items loaned to the VP will be used with care and will be returned to the appropriate HN military authorities prior to departure in the same condition in which they were received, except for wear and tear encountered during normal use.

SECTION 5 FINANCE

1. USEUCOM will provide exercise oversight and funding (travel + accommodation + per diem) for the participants for PIP participating countries for MPC, FCC and for the execution of the exercise will provide travel + per diem .
2. NATO countries are self-funded.
3. Taxation exemptions will be applied in accordance with the HN's legislation and MOU.

4. HN will provide accommodation, meals and internal transportation during the DV DAY.
3. Further details are contained within Annex F.

SECTION 6 **FORCE PROTECTION AND SECURITY**

1. In accordance with Article VII, paragraph 10, of NATO SOFA, the Participants will cooperate closely with each other to ensure the security of the VP and their property/equipment. Pursuant to Article VII, paragraph 10(a) of the NATO SOFA, the Participants recognize the right of the VP to take all appropriate measures to ensure the maintenance of order and security at any sites it occupies in accordance with this TA.

2. The HN will provide safety and security during the execution of the exercise.

SECTION 7 **DISCIPLINE AND JURISDICTION**

1. The arrangements for jurisdiction which will apply to SN will be as laid down in Article VII of the NATO SOFA.
2. The SNRs are responsible for maintaining military order and discipline of their personnel according to laws and regulations in force in the territory of HN.
3. If any personnel of the SN are taken into custody by the appropriate authorities of the HN, SN's SNR participating in the Exercise shall be informed immediately. He, in turn, will then inform his appropriate military authority.

SECTION 8 **CLAIMS**

1. The arrangements for claims arising out of or in connection with, the Exercise will be resolved in accordance with Article VIII of the NATO SOFA.
2. In the case of an accident/incident resulting in damage and/or injury SN's SNR is to inform the HN Officer Conducting Exercise (OCE) without delay. The SN will subsequently co-operate with such enquiries as may be conducted by the appropriate military authorities of the HN.
3. Any claims arising out of or in connection with implementation of this TA shall be resolved through negotiations between the Parties.

SECTION 9 **UNIFORMS AND WEAPONS**

The VP is allowed to wear their national military uniforms while participating in the Exercise in the HN's territory.

SECTION 10 **INVESTIGATION PROCEDURES FOR ACCIDENTS AND INCIDENTS**

1. Subject to the provisions of Section 6 of the TA, any investigation of an accident or incident involving VP is the responsibility of the HN, but the authority of the SN will be entitled to have an observer present at any inquiry. The observer will not have the freedom to cross-examine, or to participate in any other way, and will not be present when the inquiry is deliberating on its findings and recommendations. The SN will bear all expenses incurred by their participation in an inquiry.
2. The authorities of the SN will be provided with a copy of the accident or incident report.

SECTION 11

HANDLING THE DEATH OF A MEMBER OF SENDING NATION

5. The death of a member of the VP on the territory of the HN will be reported to the relevant HN authority. The death will be certified by a HN doctor in accordance with the laws and regulation of the HN.
6. If the appropriate authority of the HN requires the autopsy to be carried out on the deceased, this will be done in accordance with its national procedures by a HN doctor appointed for this purpose. A doctor appointed by the authorities of the SN may also attend the autopsy, which will take place at a time and location stipulated by the appropriate authority of the HN.
7. The authorities of the SN will arrange for the disposal of the body as soon as authorization to do so is received from the appropriate authority of the HN. Repatriation of the body will be in accordance with the regulations of the HN; all repatriation related costs shall be born by the SN.

SECTION 12

MEDICAL AND DENTAL CARE

1. The VP participating in the Exercise will be provided free of charge with emergency medical care (ROLE I) at the Training Center on the same level as for HN's military personnel.
2. Other medical treatment and hospitalization might be organized and provided in civilian medical facilities. Such expenses will be the SN responsibility.

SECTION 13

EFFECTIVE DATE, AMENDMENTS AND TERMINATION

1. This TA will come into effect upon the date of the last signature and will remain in effect until all obligations with regard to the participation in the Exercise have been fully completed by the Parties.
2. This TA may be amended or supplemented upon mutual consent of the Parties to be formalized in additional protocols. The additional protocols shall constitute the integral part of this TA. The additional protocols shall become effective and shall be terminated in accordance to the provisions of section 13 of this TA.
3. This TA may be terminated by mutual written consent of the Parties. The termination of this TA shall not relieve any Parties from mutual financial obligations provided that such financial obligations incurred pursuant to the terms and conditions of this TA.
4. Any Party may unilaterally terminate this TA at any time after the TA becomes effective. The expenses incurred in connection with unilateral termination of this TA shall be submitted for reimbursement to the terminating Party within 30 days after receipt of the notice for termination of this TA.

Done in _____ originals in the English language, one for each Party.

Date _____

FOR THE MINISTRY OF DEFENSE OF THE REPUBLIC OF ALBANIA:

_____ (Signature)

_____ (Name, Rank)

_____ (Function)

In _____ (Place), on _____ (Date)

FOR THE MINISTRY OF DEFENSE OF BOSNIA AND HERZEGOVINA:

_____ (Signature)

_____ (Name, Rank)

_____ (Function)

In _____ (Place), on _____ (Date)

**FOR THE MINISTRY OF DEFENSE OF THE REPUBLIC OF CROATIA:
FOR THE MINISTRY OF INTERIOR OF THE REPUBLIC OF CROATIA**

_____ (Signature)

_____ (Name, Rank)

_____ (Function)

In _____ (Place), on _____ (Date)

FOR THE MINISTRY OF DEFENSE OF THE REPUBLIC OF KOSOVO:

_____ (Signature)

_____ (Name, Rank)

_____ (Function)

In _____ (Place), on _____ (Date)

FOR THE MINISTRY OF DEFENSE OF THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA:

_____ (Signature)

_____ (Name, Rank)

_____ (Function)

In _____ (Place), on _____ (Date)

FOR THE MINISTRY OF DEFENSE OF MONTENEGRO:

_____ (Signature)

_____ (Name, Rank)

_____ (Function)

In _____ (Place), on _____ (Date)

THE UNITED STATES EUROPEAN COMMAND (USEUCOM):

_____ (Signature)

_____ (Name, Rank)

_____ (Function)

In _____ (Place), on _____ (Date)

NATO EURO-ATLANTIC DISASTER RESPONSE COORDINATION CENTRE
(EADRCC):

_____ (Signature)

_____ (Name, Rank)

_____ (Function)

In _____ (Place), on _____ (Date)

ANNEX A

GENERAL PROVISIONS

1. The HN will provide the Training Facilities for conducting the Exercise free of charge.
2. The use of the Training Facilities and the conduct of the training activities will be done in accordance with the safety rules and regulations of the HN and the rules valid in the SN. In the case of conflict the HN regulations will apply.
3. Within the Training Center, the HN will provide all required utilities free of charge.
4. The HN will provide assets for the disposal and removal of VP waste free of charge.
5. The HN will provide VP with the equipment in support of the Exercise free of charge based on the request of the SN and its availability.
6. The HN will provide POL for the Exercise purpose free of charge.
7. The HN will take all the necessary steps to inform the local population about the Exercise.
8. The HN will provide maps required for the Exercise purpose free of charge.
9. The HN will provide MP escort from/to point of entry/departure.

ANNEX B

ACCOMMODATION AND FACILITIES

The HN will provide free of charge the following:

- a. Accommodation;
- b. Offices furnished with tables, chairs;
- c. Stationery; and
- d. A conference room facility for briefings, when required.

ANNEX C

RATIONING/CLOTHING AND INDIVIDUAL EQUIPMENT

1. The HN will provide to the VP three meals a day, two of them (lunch and dinner) to be paid by ODC and breakfast will be provided by HN, served in the dining facility in the Training Center.
2. SN will provide personal military clothing, appropriate to the climate, and individual equipment.

ANNEX D

TRANSPORTATION

1. HN will provide internal transportation during MPC, FCC, exercise and DV DAY.
2. VP is only required to present the following documents on the arrival to the Point of Entry on the HN border :
 - a) NATO form 302;
 - b) NATO/National Travel Order; and
 - c) National ID Card/passport.

ANNEX E

MEDICAL SUPPORT

1. VP has to be checked for their medical/dental fitness in accordance with their national regulations.
2. VP must be vaccinated in accordance with their national standards.
3. Field medics' medical bags and supplies, soldiers' personal first aid kits and repellents are the SN responsibility.
4. Emergency medical care (ROLE I) will be provided at the Training Center free of charge. In the event ROLE II and ROLE III is required the HN will provide care until the patient is fit for transport to SN. Medical insurance is the responsibility of SN. Transportation of injured VP to SN is the responsibility of the SN.
5. Military medical facilities/installations:

INSTALLATIONS		
Type	Place	Telephone
Medical facility		To be provided during STARTEX.
		To be provided during STARTEX.

6. Medical evacuation will be provided at no cost by the HN. Medical evacuation will be provided by ground ambulances and air MEDEVAC/CASEVAC from Medical facility of the Exercise Area to civilian hospital.

ANNEX F

FINANCIAL PROVISIONS

1. All payments to be done by the SN to the HN will be made in HN currency which is ALL. All payments have to be completed not later than 60 days after the Exercise is finished.
2. Damage of civilian property and road traffic accidents caused by failure to comply with the standards so notified will be remedied by the nation causing the damage or possible claims will be settled in accordance with Article VIII of the NATO SOFA.
3. Claims related to the damage of civilian property and road traffic accidents should be addressed to agency which according HN legislation is authorized to settle those issues. HN will provide all required information about such agency and legislation HN if so requested by SN.